

Veľký piatok

Milí bratia a sestry!

Aj pod krížom na Golgote vidíme, ako sa ľudia rôzne stavajú k Ježišovi. Jedni sa tešia, alebo sú ľahostajní, a druhí plačú. Na postoji k osobe Ježiša Krista sa ľudia vždy delili na dve skupiny. Už keď konal divy, jedni ho za ne oslavovali a iní ho nenávideli.

V ev. Jánovom 26, 39 - 43 je svedectvo takého dvojakeho postoja k osobe Ježiša Krista. Sú tu dvaja lotri. Jeden sa stavia k Ježišovi kladne a druhý záporne. Kto boli vlastné tí dvaja lotri? Istý starý spis, zvaný Skutky Pilátove hovorí, že kajúci lotor sa volal Dismas, čo v preklade znamená ťažko premožiteľný, a druhý sa menoval Gistas, čo znamená v úkryte striehnucci na pcestných. Už tieto mená, ktoré im dali ľudia, naznačujú, že ide o zákerných lupičov, ktorých dlho nemohli chytiť.

Týchto dvoch lupičov ukrižovali spolu s Kristom. Chceli tak dať najavo, za koho považujú Ježiša Krista. Ani si nevšimli, že tak len naplnili slová Písma: „*A počítali ho medzi zločincov.*“ Na kríži sa obaja ocitli v situácii, keď museli vyjadriť svoj postoj k Ježišovi. A tu vidíme, ako dvaja ľudia, s podobnou minulosťou a spôsobom života, zaujímajú k Ježišovi rozdielny postoj. Gistas sa Pánovi Ježišovi posmieval: „*Ak si Kristus, zachráň seba i nás!*“ Rúhali sa druhí pod krížom, rúhal sa aj on. Nehľadel na to, že zomiera, že by bolo vhodné a potrebné činiť pokánie. On sa nekajá. Aj v poslednej hodine svojho pozemského života sa rúha. Posledná Bohom darovaná príležitosť k pokániu je tak stratená. Nevyužil ju. Nie tak Dismas. Ten vo chvíli umierania činí pokánie a vyznáva svoje hriechy. Kristova smrť mu bola na úžitok. Z toho, čo sa na Golgote odohrávalo, poznal, kto je v skutočnosti Ježiš Nazaretský. Spoznal v ňom Spasiteľa sveta. Činí pokánie v poslednej chvíli, ale lepšie, ako sa nekajať nikdy. Jeho pokánie sa prejavuje tak, že karhá Gistasu slovami: „*Ani ty sa nebojíš Boha a si celkom tak odsúdený. My zaslúžene, lebo dostávame trest za to, čo sme popáchali. Ale tento neurobil nič zlého.*“ V tejto chvíli sa Dismasovi možno premieta pred očami celý jeho život. V duchu porovnáva svoj život s Ježišovým a vidí: Ja zomieram spravodlivo za svoje hriechy, ale Ježiš nezomiera za seba, ani za svoje previnenia. V tom spočívalo pokánie kajúceho lotra. Pri jeho pokání je prítomná aj viera, že Kristus je aj jeho Spasiteľom, Záchrancom. Keby nebol mal túto vieru, nebol by sa obrátil na Krista s prosbou: „*Pane Ježiši rozpomeň sa na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva.*“ To je prosba o odpustenie hriechov, prosba o večný život.

A nekajá sa nadarmo. Hoci je to pokánie v poslednej chvíli života, Ježiš ho prijíma slovami: „*Dnes budeš so mnou v raji.*“ A tak zomiera kajúci lotor s nádejou. Tým je povedané, že niet takého hriechu, ktorý by v prípade úprinného pokáania nebol odpustený. Božia milosť a Kristova obeť v spojení s vierou a pokáním je zárukou večného života. Pokánie je účinné aj v poslednej hodine života. Len, aby ho ľudia činili.

Rôzne zomierali dvaja lotri na kríži. Jeden zomieral v tvrdosti srdca a druhý blahoslavene. Raz príde chvíľa, keď aj my budeme odchádzať z tohto sveta. Ako budeš zomierať Ty? Ako kajúci, či nekajúci lotor. Kiež nám dá Pán Boh tú milosť, aby sme všetci zomierali v pokání a s prosbou: Pane, rozpomeň sa na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva. Potom bude platiť aj o nás slovo Písma: Blahoslavení sú všetci, ktorí v Pánovi umierajú (Zj 14, 13).

Ondrej Koč
zborový farár

Už nielo smrtných úzkostí, už nielo bolestivých rán; zvestuje anjel z výsosti: Vstal slávne z mŕtvych Kristus Pán.

Ježiši, Ty buď naveky nám veľkonočnou radosťou, pridruž nás k svojmu víťazstvu znovuzrodených milosťou.

Tebe buď sláva, Ježiši, ktorý si slávne z mŕtvych vstal; Otcovi, Duchu Svätému nech večne znie pieseň chvál.

PATMOS

„Požehnaný
Boh a Otec
nášho Pána
Ježiša Krista,
ktorý nás zo
svojho veľkého
milosrdenstva
vzkiresením
Ježiša Krista z
mŕtvych
znovuzrodil
pre živú
nádej.“
(1 Petra 1,3)

Bratia a sestry, Christos Voskrese! Kristus vstal z mŕtvych!

Na toto radostné posolstvo odpovedá zbor, teda cirkev: ZAISTE VSTAL! My sa môžeme len slovami piesne pripojiť k radostnému vyznaniu. „*Kristus vstal z mŕtvych, spievaj každý, veď táto pravda platí navždy: Pán Boh nám práve v Ježišovi všetkým ponúka život nový.*“ (ESP 600,5)

To po Letniciach plne pochopili učenici a apoštol Peter, pre ktorého vzkriesenie malo nesmierny význam šance skutočne nového života, už nie v moci svojho rozhodnutia, ale lásky Vzkrieseného, ktorý mu v kľúčovom okamžiku života kladie otázku. „*Šimon, syn Jonášov, či ma miluješ?*“ (Ján 21, 17). Preto jeho život od tejto chvíle nemôže byť ničím iným, len vyznaním nádeje a života vo Vzkriesenom. Preto v jeho liste čítame: „*Požehnaný Boh a Otec nášho Pána Ježiša Krista, ktorý nás zo svojho veľkého milosrdenstva vzkriesením Ježiša Krista z mŕtvych znovuzrodil pre živú nádej.*“ (1 Petra 1, 3). Peter to jasne vysloví, aby náš život, naša viera bola nádejou v Bohu. To má nesmierny význam pre kresťana v každej dobe... To svetlo veľkonočného rána, posolstvo prázdneho hrobu, bratia a sestry, je dôvodom k radosti, je kľúčovou udalosťou, ktorá nám pomáha pochopiť umučenie, smrť a ukrižovanie nášho Spasiteľa. Cez tajomstvo kríža, smrti a zmŕtvychvstania spoznáваме, že Ježiš je Pán. Preto apoštol Pavel v liste Korintským píše: „*Veď nie seba kážeme, ale Ježiša Krista, Pána.*“ (2 Kor 4, 5). Vďaka ukrižovaniu a zmŕtvychvstaniu Pán Ježiš získava vrcholné panstvo. Veľká noc nám odhaľuje, bratia a sestry, kto je vlastne Ježiš. Ježiš je Božím Synom v bezmocnosti, v pokore a utrpení a teraz je Ním v moci s autoritou, lebo ako píše Ján v Zjavení: „*Ja som Prvý aj Posledný a živý; bol som mŕtvy, a hľa, som živý naveky*

vekov a mám kľúče smrti a podsvetia.“ (Zj 1, 17b - 18). On je Pánom, ktorému je daná všetka moc na nebi i na zemi (Mt 28, 18). Na ceste pomínutelnosti, utrpenia, bolesti, sklamania a smrti sme posilňovaní touto zvesťou: „*Kristus vstal z mŕtvych, spievaj každý, veď táto pravda platí navždy: Pán Boh nám práve v Ježišovi všetkým ponúka život nový.*“ Ten nový život vždy bude svedectvom, že Vzkriesený je naším Pánom, Táto zvesť anjela zmenila dejiny a má meniť naše životy. „*Vy sa nebojte, lebo viem, že hľadáte Ježiša, Toho ukrižovaného! Niet Ho tu, lebo vstal.*“ (Mk 16, 6). Anjeli sa zjavujú vždy v rozhodujúcich okamžikoch dejín spásy a ich zvesť je svedectvom o prázdnom hrobe, zvestujú, že osten smrti je zlomený a Kristovo víťazstvo sa nesmie stať frárou, ale odvahou viery, v ktorej už nekráčame týmto svetom s tragickým obličajom človeka, ktorý nemá nijakej nádeje.

V mene cirkevného zboru, redakčnej rady časopisu Patmos Vám, bratia a sestry, prajem požehnané veľkonočné sviatky, aby ste vedení Duchom Svätým v spoločenstve cirkvi, cirkevného zboru, čerpali z prameňa nádeje, života, pokoja, radosti – Vzkrieseného Pána, ktorého prosím, aby nám bol milostivý a prihováral sa nám na ceste nášho života, aby aj naše srdcia horeli vyznaním: „*Vskutku, vstal Pán...*“ (L 24, 34b).

Vyrozprávajme aj my svoj príbeh „*duchovného vzkriesenia*“, ako sme Vzkrieseného Krista poznali na ceste života a ako i nám svojim odpustením, vyslobodením z otroctva hriechu a smrti otvoril oči viery...

Ján Bakalár
zborový farár

Svetový deň modlitieb

modlitieb znel: „*Uvedomujete si, čo som Vám urobil?*” Sú to Ježišove slová vyslovené po tom, čo umyl nohy svojim učeníkom (Ján 13, 12) a predstavujú príklad radikálnej lásky, ktorý máme všetci nasledovať. Na text písma (Ján 13, 1 - 17) poslúžil kázňou brat farár Dušan Cina. Tohto roku pripadlo usporiadateľstvo na evanjelickú cirkev, a tak spolu s hlavnou organizátorkou Annou Bakalárovou staršou účinkovali aj ďalší členovia zboru - sestra farárka Lenka Wagnerová, kantorka Anna Štetinová i naši mládežníci. Aktívne sa zapojili aj ženy z ďalších cirkví, a to z Cirkvi bratskej

Veselé, karibské rytmy sa 5. marca rozliehali dvoranou Evanjelického kolégia. V predvečer medzinárodne organizovaného Svetového dňa modlitieb sa toto ekumenické podujatie konalo v rámci služieb Božích aj v Prešove. Každoročne pripravujú ženy vybranej krajiny prezentáciu svojej domoviny, nevynechajúc jej tienisté stránky, ktoré vkladajú aj do našich modlitieb. Tento rok patrilo slnečným Bahám, a tak sme vďaka Svetovému dňu modlitieb mohli nahliadnuť pod povrch pre mnohých ľudí vytúženej destinácie.

Ostrovný štát Bahamy v mnohých asociuje krásne pláže a bezstarostný čas prázdnin. Je to obraz, o ktorý sa Bahamy usilujú. Turizmus tvorí jeden z najvýznamnejších príjmov ostrovov, aj jeho zásluhou patria medzi tretinu vyspelejších krajín sveta. Avšak ostrovy majú ďaleko od našej vysnívanej predstavy raja na zemi. Aj napriek relatívne dobrej hospodárskej situácii až 10 percent obyvateľov žije v chudobe. Jeden z najvýraznejších problémov spoločnosti je násilie páchané na ženách. Počet znásilnení je veľmi vysoký a obeťami sú často deti. Aj preto nie je zriedkavosťou, že matkami sa stávajú dievčatá v tínedžerskom veku (13 - 19 rokov). To je dôvodom, prečo školu ukončia chlapci v dvojnásobnom počte oproti dievčatám. Smutným svetovým prvenstvom Bahám je doposiaľ nezdôvodnený, rozšírený výskyt rakoviny prsníka. Okrem toho zápasia aj s ďalšími zákernými ochoreniami, vírusom HIV a AIDS. Všetky tieto problémy, ale aj vďaka za mnohé požehnania vydávali Bohu bahamské ženy vo svojich modlitbách, ku ktorým sme sa pripojili i my.

Verš sprevádzajúci tohtoročný Svetový deň

- Anna Jurčová a Alenka Lešňáková, z Rímskokatolíckej cirkvi - Brigita Flešárová, Ľudmila Gajdošová a Marta Rovňáková, z Gréckokatolíckej cirkvi - Janka Petříková, Renáta Galajdová a Julka Baková, z Reformovanej kresťanskej cirkvi - Anna Valtová a z Bratskej jednoty baptistov Martina Spišáková. Súčasťou večera bola aj zbierka. Vyzbieraný milodar v sume 340 € bol odovzdaný slovenskému výboru SDM, ten vyberie vhodný účel podpory na Bahámach.

Svetový deň modlitieb sa v Prešove koná už niekoľko rokov. Na celom Slovensku sa doňho zapájajú zbory a farnosti rôznych denominácií (minulý rok ich bolo 60); v roku 1990 sa Československo dokonca stalo zostavovateľskou krajinou. História Svetového dňa modlitieb siaha do USA 19. storočia a v podobe, ako ho poznáme dnes, sa organizuje od roku 1927. Logo Svetového dňa modlitieb znázorňuje kríž symbolicky tvorený 4 kľáčiakmi ženami orientovanými na 4 hlavné svetové strany „*zemegule*”. A to je i hlavným posolstvom Svetového dňa modlitieb. Nabáda nás, aby sme sa spojili v modlitbách a prosili o strádajúcich na celom svete.

Bohu patrí vďaka za to, že toto stretnutie každoročne umožňuje a požehnáva jeho prípravy. Ďakujeme biskupskému úradu za poskytnutie priestorov i jeho riaditeľovi Dušanovi Cinovi za zvesť Božieho slova a pomoc pri usporadúvaní SDM. Ďakujeme aj všetkým účinkujúcim, prítomným a hosťom. Za vynikajúce občerstvenie sme zaviazaní pani Mikitovej, pani Barnovej a pani Ištvanovej.

Mária Bakalárová

Už je čas, si pripravená...?

Touto otázkou sme sa zaoberali v sobotu 28.2.2015 na celoslovenskej ekumenickej konferencii modlitebného spoločenstva LÝDIA, v modlitebni Cirkvi bratskej v Prešove. Hlavnou témou nám poslúžila sestra Ester Krišková z Bratislavy. Sme bdeli, či podriemkavame? Upevňujme našu vieru Božím slovom, spoločenstvom veriacich, modlitbami, aby sa nám nestalo to, čo poznáme z podobenstva o desiaticich pannách. Keď prišiel ženích, 5 lúčok už nehorelo.

Sestra Ester Krišková sa podelila s nami tiež o osobné svedectvo z obdobia skúšok, ktorými ich previedol Pán, v ich spoločnom manželskom živote. Manžela si Pán už povolal do večného domova. Aj keď rany sú ešte boľavé, Pán ich uzdravuje a s. Ester môže z Božej milosti požehnané slúžiť v mnohých spoločenstvách pri rôznych príležitostiach.

Sme radi, že tieto konferencie sú naplnené predovšetkým modlitbami. Aj teraz bol priestor modliť sa v spoločenstve, v osobnom stíšení aj v

skupinkách.

Boli to modlitby za odvrátenie „satanovej stratégie“ na zničenie kresťanstva, ktorú teraz v tichosti schválila aj naša vláda pod honosným názvom „Stratégia ľudských práv“. Prosili sme o Božie víťazstvo v tejto oblasti v kresťanských krajinách.

Modlili sme sa za prenasledovanú cirkev, kde kresťania neváhajú položiť vlastné životy aj životy svojich detí za vernosť Pánovi.

Prihovárali sme sa za misionárov, za Izrael a za mierové riešenie medzi Ukrajinou a Ruskom.

Sme vďační Pánovi, že sa dokazuje aj v tejto službe. Začínali sme pred 17-imi rokmi v Leviciach s účasťou cca 40 sestier a zopár bratov, teraz nás bolo 150. Vidíme, že je to Jeho dielo a sme vďační, že si ho buduje.

Budeme sa veľmi tešiť, ak sa pridáte do modlitebného zápasu svojimi modlitbami.

Marta Gajdošová

Konferencia modlitebného spoločenstva vo Zvolene

V dňoch 13. až 15. marca t.r. sme sa z Božej milosti smeli stretnúť na našej konferencii modlitebného spoločenstva vo Zvolene.

Už úvodné slová, ktorými nás privítal brat farár Stanislav Kocka (vedúci MOS), boli veľmi vážne a vrývali sa hlboko do srdca aj myslí.

„Prišli sme s očakávaním nových vecí? Očakávame vypočutie našich modlitieb? Očakávame prebudenie v našich zboroch, cirkvi, krajine? Máme zlomené srdcia za tých, ktorí sú na ceste do zahynutia na uliciach našich miest a dedín, či dokonca v našich rodinách? Ba neseďávajú takito aj v laviciach našich kostolov? Nie sú mnohí len náboženski ľudia uspokojení svojím povrchným kresťanstvom?“

„Čo nachádza Pán Boh v tvojom zbore? Túžbu po hlbokom vzťahu s Pánom Ježišom, či ľahostajnosť? Zapálené srdce a hlad po Božom slove, či nechotu a nechúť k službe, či akejkoľvek zmene v živote, či v zaužívaných formách?“

Nad všetkým nám zaznievalo zaslúbenie z 2. knihy Kron. 7, 14: „Ak sa môj ľud pokorí a bude sa modliť a odvráti sa od svojich zlých ciest, vypočujem ho z nebies, odpustím mu hriech a jeho zem uzdravím.“

Je to nádherné zaslúbenie a výzva k pokániu a modlitbám. Ak budú modlitby na prvom mieste v našich životoch, je isté, že budeme svedkami veľkých

Božích zázrakov.

Brat farár Hreško v prednáške zdôraznil, že bez pokánia niet prebudenia a bez prebudenia niet opravdivého pokánia. Kládol otázky, ako je to v našich zboroch. Zaznievajú výzvy k obráteniu? Dáva sa priestor osobným svedectvám o obrátení? Zdôraznil, že aj pokrstení potrebujú obrátenie. Podoprel to osobným svedectvom. Do 17. rokov bol mládežníkom, ktorý sa zúčastňoval v nedeľu bohoslužobného života zboru, mládežníckych stretnutí a vo zvyšnom čase aj s kamarátmi neobišli ani krčmu, či zábavy. Rozhodnutím sa pre život s Pánom Ježišom a odovzdaním závislosti svojho života Jemu sa všetko zmenilo. Netúžil po alkohole, krčme a svetskej zábave.

Zastavili sme sa trochu aj pri štatistike: pred cca 100 rokmi bolo na Slovensku 20 % evanjelikov. Dnes je nás asi 6 %. Aký je program našej cirkvi na zvrátenie tohto stavu?

Brat farár Kaczmarczyk z Českého Těšína hovoril o mnohých povzbudzujúcich opačných príkladoch. Kórejský zbor, v ktorom boli na návšteve, mal pred 20-timi rokmi 30 členov, dnes je ich 30 tisíc. V čom je ten „úspech“? V zbore sa stretávajú modlitebníci ráno pred odchodom do práce o 4:00, 5:00 a 6:00 hod. podľa

začiatku pracovnej zmeny. Denne! Sliezska evanjelická cirkev má dlhoročné modlitebné reťaze (modlia sa jednotlivci denne 24 hod., 7 dní v týždni).

Ak pre nás bude Pán Ježiš len vzácnym nedeľným hosťom, ktorého si v nedeľu uctíme, „*povenujeme sa Mu*“, ale potom očakávame, že odíde, nič sa nezmení. Dajme mu kľúče od nášho príbytku a právo na trvalý pobyt.

V seminároch sme sa zamýšľali:

s br. farárom S. Kockom ako žiť sväto v nesvätom svete,

s br. Ľ. Badiarom, ako potrebujeme prebudenie „*zo spánku*“ v rodinách.

Milé sestry a bratia, chcem nás veľmi povzbudiť k pravidelným modlitebným stretávaniam. K ďaleko horlivejším modlitbám v našom zbore. Pán Boh chce nám osobne, našim rodinám, zborom, cirkvi i krajine dať oveľa viac. Nebuďme ľahostajní, sme na ťahu! Pán Boh je pripravený.

*S láskou a vďakou voči nášmu Pánovi
Marta Gajdošová*

Ján Midriak (23. júna 1929 – 7. februára 2015)

Rozlúčka biskupa VD ECAV na Slovensku Slavomíra Sabola, pričítana na pohrebe v Ev. a. v kostole v Prešove 14. februára 2015

Dobrý boj som dobojoval, beh dokonaj, vieru zachoval. Už mi je pripravený veniec spravodlivosti, ktorý mi dá v onen deň Pán, ten spravodlivý sudca, a to nielen mne, ale aj všetkým, ktorí milovali Jeho zjavenie.

2 Tim. 4, 7-8

Dôstojné predsedníctva ECAV, ZD, brat dozorca VD, vznešení seniori a seniorka, biskupi z ekumény, bratia a sestry v oltárnej službe, hostia z akademickej obce UNIPO i samosprávy, milé smútočné zhromaždenie, ale predovšetkým milá zarmútená rodina!

Slová, ktoré vyslovil Pavel vyjadrujú, že tento apoštol Pána Ježiša Krista vnímal blízkosť konca svojho života. Možno v jeho prípade ani nešlo o jeho telesnú vyprahlosť. Skôr si uvedomoval nepriaznivé skutočnosti, ktoré vstupovali do jeho života a neveštili nič dobrého. Bol si však vedomý zmysluplnosti svojho životného zápasu viery, a ani v najťažších chvíľach nestratil nádej večnosti.

Blízkosť svojho konca si uvedomoval aj zosnulý brat biskup Midriak. Keď pri svojej 85-ke kázal v prešovskom evanjelickom chráme povedal, že tu káže poslednýkrát. Keď vyprevádzal svojich priateľov brata docenta Andreja Hajduka a seniora Lacka Fričovského, naznačoval, že jeho čas je blízko. Aj keď duchom svieži do poslednej chvíle, uvedomoval si nepriaznivé skutočnosti, ktoré ranili jeho telo. Na dištriktuálnom dni v Martine minulého roku povedal: „*Nič vám nie je a zrazu vás to šľahne. Zajtra dodýchame, odletíme a nebude nás.*“ Svojimi slovami, ktoré tam zazneli nás učil nás vnímať čas nášho života nie ako samozrejmosť, ale ako dar Božej milosti. Bol vďačný Bohu za 85 rokov života, lebo z jeho rodiny sa nikto nedožil tak požehnaného veku. Zvykol si hovoriť, že je už po biblickej záruke (70 r. a pri dobrej sile 80 rokov), ale „*vie komu uveril*“ a v

Koho rukách je jeho život. Týmto svojim svedectvom opretým o biblické poslanstvo nás pozýval prehodnocovať, v čom sú zložené naše istoty života.

Apoštol Pavel si bol vedomý, že tu v časnosti je jeho život „*bojom viery*“. Niesol jej pochodeň aj vtedy, keď mu pri behu za evanjelium Kristovo netlieskali. Bol si však vedomý, že veniec nezískava od ľudí, ale od svojho Pána.

Pri poslednej rozlúčke s biskupom Midriakom máme pred očami jeho celoživotný beh viery uprostred našej evanjelickej cirkvi. Jeho záber duchovnej práce medzi nami je obdivuhodný, hodný nášho povšimnutia i nasledovania.

Svojou prácou pozýval na Božie výšiny.

Keď sa v sobotu 7.2.2015 v prešovskej nemocnici na internom oddelení v monobloku na 6. poschodí zastavilo srdce brata biskupa Midriaka a lekári konštatovali smrť, malo to miesto zvláštnu symboliku.

Táto budova svojím umiestnením a veľkosťou je výraznou dominantou mesta a z jej vyšších poschodí je dobrý výhľad nielen na mesto, ale do širokého okolia. Pre toho, kto má rád výhľady a rozhľady, je to po tejto stránke pôsobivé miesto. Brat Midriak zomrel na mieste, ktoré je vysoko, s výhľadom doďaleka. Kým bolo dosť síl, kým sa dalo ísť a stúpať, rád si dal tú námahu a šiel na vrchol. Ako biskup VD s klubom turistov VD v každom senioráte dištriktu zdolal aspoň jeden vybraný známy vrch. Na tých miestach boli skutočne úžasné pohľady a výhľady na slovenskú krajinu, nad ňou sa neraz niesol spev piesne, ktorú mal rád - Slovensko moje, otčina moja, krásna si ako raj... Po jeho príchode za zborového farára do Prešova v roku 1971 mládež z biblickej hodiny spolu s ním prešla ne jeden tatranský či fatranský štít. Výšky a vrcholy v jeho živote nemali v prvom rade geografický význam, ale význam biblický, duchovný. Snažiť sa, zápašiť o dosiahnutie vrcholov a výšin ducha – ducha

Narodil sa 23. júna 1929 v Môt'ovej pri Zvolene, študoval na gymnáziu vo Zvolene a Učiteľskej akadémii v Banskej Štiavnici, kde maturoval v roku 1948. Po štúdiách na Teologickej fakulte v Bratislave bol ordinovaný 13. júla 1952 vo Zvolene. Potom bol kaplánom v Prešove a po absolvovaní základnej vojenskej služby bol kaplánom v Pliešovciach. V rokoch 1956 – 1971 bol farárom v Uhorskom. V rokoch 1971 – 1994 požeňane pôsobil so svojou manželkou Helenou v Prešove. Desať rokov slúžil aj ŠZ seniorátu ako senior (od 1. 8. 1984). Od roku 1994 – 2000 bol biskupom Východného dištriktu a zaslúžil sa o prenesenie sídla BÚ VD z Košíc do Prešova a následne rekonštrukciu úradu. Slúžil ECAV v rámci mnohých cirkevných grémií. Podieľal sa ako predseda spevníkovej komisie na príprave Chrámovej agendy (1995), príprave Evanjelického spevníka (1992), spevníka pre mládež „K trónu slávy“ (2005). Bol predsedom Hymnologického výboru, ktorý pripravil vydanie nových Pašii, Evanjelického funebrála, Pohrebnej agendy. Viac rokov bol členom a podpredsedom predstavenstva Transocia. Erudovane písal do všetkých cirkevných časopisov, prednášal a slúžil na mnohých cirkevných podujatiach a pastorálnych konferenciách farárov ECAV. S láskou budoval po materiálnej, ale i duchovnej stránke prešovský a. v. cirkevný zbor a spolu s manželkou vernou a obetavou službou za 23 rokov pomáhali s Božou pomocou a milosťou napredovaniu a rastu CZ ECAV Prešov. Ďakujeme Pánu Bohu aj za to, čo nám zosnulý brat biskup zanechal v kázňach a postilách na nedele a sviatky cirkevného roka.

S vďakou spomíname a v láske prejavujeme sústrasť zarmútenej manželke s deťmi a ich rodinami.

CZ ECAV Prešov

ľudského, ktorý je priťahovaný a vedený výšinami Ducha Božieho pôsobiaceho v nás cez Božie slovo.

Dobre poznal prorokovo slovo o cestách a myšlienkach Hospodinových, ktoré prevyšujú cesty a myšlienky ľudské. Ale nie je Písmo predovšetkým knihou zjavenia? Boh sa zjavuje ľuďom, dáva sa nájsť hľadajúcim, dáva nebývalé pohľady a rozhlady tým, ktorí túžia a zápasia o vrchol, zmysel, cieľ. A on bol predovšetkým kazateľ, ktorý chcel dosiahnuť a k dosiahnutému priviesť aj tých, ktorí boli ochotní ísť s ním, počúvať, modliť sa, vystúpiť vyššie, nezostať pri pohodlných prechádzkach po rovinkách každodennosti a bezvýznamnosti slov. Slovo bola tá jeho cesta medzi nami. Nedá sa spočítať, koľko príhovorov, kázní, výkladov zaznelo z jeho úst od prvých teologických snažení, cez všetky príležitosti krstov, výkladov pre deti, mládež, vyučovaní náboženstva, konfirmačných príprav, biblických hodín, spovedí, návštev, sobášov, pohrebov, predovšetkým služieb Božích, čo zaznelo pri stovkách tých najrozličnejších príležitostí, v jeho článkoch, prednáškach, knihách. Všetky mali a majú jedno spoločné: sprostredkovať pohľad a výhľad – pohľad a výhľad na krajinu Božiu tak, ako je zjavovaná v Písme. Za čo sú mu vďační jeho poslucháči? Za hru slov, že vedel pekne hovoriť, alebo že dovedol k novým pochopeniam a pohľadom? Vždy sa snažil o výšiny, tie Božie. K zvesti slova pristupoval vždy zodpovedne. Jeho zvest' bola hlboko biblická, vzdelávateľná, zdravo kritická a vždy logický usporiadaná. Jeho kázňové zbierky, ktoré v cirkvi vyšli, sú pre nás učebnicami, ako aktuálne odovzdávať biblické poslanstvo ľuďom dnešnej doby.

Budoval spoločenstvo nielen svojej rodiny, ale aj rodiny cirkvi.

Narodil sa 23. júna 1929 vo Zvolene – Môt'ovej. Bol jediným dieťaťom svojich rodičov, v šiestich rokoch stratil otca a až do dospelosti ho matka vychovávala sama, v sociálne ťažkých pomeroch. Počas štúdií na Učiteľskej akadémii v Banskej Štiavnici pod vplyvom miestneho brata farára Mitaľa začal uvažovať o službe v cirkvi. A tak po maturite na Učiteľskej akadémii a na gymnáziu prišiel v najhorších povojnových časoch, v roku 1948, na teologickú fakultu do Bratislavy. Na fakulte sa stretol s Ondrejom Hajdukom, Jánom Pavlovom, Andrejom Kvasom a ďalšími budúcimi farármi, s ktorými ho potom celý život spájalo priateľstvo a horlivosť pre službu cirkvi. Štúdium ukončil v roku 1952 a po

ordinácii vo Zvolene 13. júla 1952 nastúpil ako kaplán do Prešova. Patril k prvej generácii bohoslovcov, ktorá bola povolaná na základnú vojenskú službu, kde budúci farári skutočne museli vziať do ruky zbraň. Dva roky strávil v južných Čechách v okolí Písku a tamjšie zbory Cirkvi bratskej a Českobratskej cirkvi evanjelickej sa mu stali duchovným domovom.

V roku 1954 sa oženil s Helenou rodenou Musilovou a spoločne prišli ako výpomoc pánu farárovi Lackovi do Pliešoviec, odtiaľ v roku 1956 do Uhorského. Tam sa im narodili obe deti, v roku 1957 dcéra Rút, v roku 1960 syn Daniel. Tam sa naplno prejavila schopnosť brata Midriaka pracovať rovnako účinne a užitočne na roli duchovnej aj fyzickej. Za ideologicky a sociálne ťažkých okolností bol schopný budovať zbor zhromažďovaním detí a mládeže, vernou službou pastierskou a kazateľskou, písať do evanjelických časopisov, predovšetkým – a po celý život – do Evanjelického posla spod Tatier, rovnako však kosiť trávu, sadiť kvety, chovať ovce a robiť všetko, čo bolo vo vidieckom zbore potrebné k poriadku i k obžive. Vždy vo vedomí, že ide nie o dielo ľudí, ale dielo Toho, ktorý Jeho samého vzal a do svojej služby postavil. A dal mu k nej dobrých pomocníkov. Predovšetkým manželku, bez ktorej by nebol tým, čím sa pre cirkev stal. V nej mal nielen starostlivú domácu pani, ale spolupracovníčku v práci s deťmi, v zhromažďovaní mládeže, v príprave spevokolu, v kantorskej službe. Ona bola často vlastne druhým farárom, prvým kritikom či obhajcom jeho kázní. Jej v roku 2011 venoval svoje posledné ucelené dielo, zbierku kázní Bezmála kresťanom.

Od roku 1971, príchodom do prešovského zboru, nastala nová etapa úsilia o dobro zboru a cirkvi. Za zmenených, ale znova a inak ťažkých okolností konali Midriakovci Božie dielo v Prešove. Tu sa k ich práci pridávali ochotní mladí spolupracovníci i celé rodiny. Vplyvom ich práce v cirkevnom zbore sa pre kazateľskú službu rozhodli mnohí mladí ľudia, ktorí sa stále hlásili k svojmu duchovnému pastierovi, bratovi Midriakovi. Bol vieroučne jasne vyprofilovaný a svoju pastiersku službu konal v duchu Lutherovej reformačnej tradície – v zmysle jej reformačných princípov sola fide, sola gratia, sola scriptura, sola redemptione Christi.

Ako farár i biskup preukázal náš zosnulý spolubrat svoje organizačné a stavebné schopnosti. Svedčia o tom opravy 4 kostolov v CZ Uhorské, generálna oprava kostola v Prešove, 2 krát v Rokycanoch, zriadenie modlitebne v Janove, oprava fary a prebudovanie zborového domu Patmos v Prešove. S odvahou vo funkcii biskupa započal rekonštrukciu starého kolégia v Prešove, kde je teraz sídlo biskupského úradu VD.

Oveľa viac mu na srdci ležalo duchovné budovanie spoločenstva cirkvi. Pôsobil v mnohých výboroch našej cirkvi. Húževnato pracoval na poslovenčení bohoslužobných kníh ECAV. Ako predseda spevníkovej komisie a homologického výboru sa pričínil o vydanie Evanjelického spevníka, pašii, funebrála, pohrebnej agendy i spevníka „K trónu slávy“. Záležalo mu na tom, aby Boží ľud oslavoval Boha v materinskom jazyku. Pre budovanie cirkvi ako biskup VD obnovil vydávanie časopisu Evanjelický východ. Zaviedol pred 15-imi rokmi stretávanie sa veriacych na dištriktuálnom dni, čo pomáha veriacim k upevňovaniu ich identity a viery. Táto tradícia pokračuje dodnes. Svojou činnosťou i slovom na minuloročnom dištriktuálnom dni v Martine nás zosnulý pozval k tomu, aby sme nezanedbávali svoje spoločenstvá v cirkevných zboroch, i na veľkých zhromaždeniach cirkvi.

Bol mužom pevných postojov.

Brat Midriak prešiel rôznymi stupňami cirkevnej správy. Viac rokov bol členom Generálneho presbyterstva i dištriktuálnej rady. Pôsobil tiež ako predseda generálneho súdu. V rokoch 1984-1994 bol brat Midriak seniorom Šariško-zemplínskeho seniorátu a v rokoch 1994-2000 biskupom Východného dištriktu ECAV. Vždy v službe cirkvi, vždy v zápase o čistotu jej učenia, vždy v úsilí o riadnu správu všetkých vecí. Nie vždy milovaný, ale určite vždy rešpektovaný, s mnohými nesúhlasil a oni nesúhlasili s ním. Ale nikdy ho nikto nemohol podozrievať z toho, že by mu šlo o niečo iného než o čistotu Slova a dobro cirkvi ako miesta, kde sa s Božím Slovom máme stretať v jeho pravej a vecne správnej interpretácii.

Do rodinnej kroniky napísal Midriakovcom po príchode do Prešova vtedajší kazateľ cirkvi bratskej Fero Ciesar výzvu: *Buďte vždy detinsky závislí na Bohu a kráľovsky nezávislí na ľuďoch*. O kom viac než o bratovi Midriakovi a jeho manželke sa dá povedať, že takto žili! A to pri veľkej láske ku všetkým bratom a sestram, ktorých stretávali v prešovskom zbore i na všetkých cestách po Slovensku po celú dobu svojho pôsobenia, až do posledných dní.

Naša doba si vyžaduje jasné kresťanské postoje vyrastajúce s biblického posolstva. Učme sa zo života brata biskupa, že ľudia si budú vážiť a rešpektovať iba tých, ktorí majú jasné kresťanské postoje života.

Bol vzdelaným človekom a pozýval ku vzdelávaniu

Brat biskup Midriak celý život budoval, kázal, písal. Spolupracoval s Prešovskou univerzitou. Z tejto spolupráce vzniklo 10 diel publikácií „Acta collegii evangelici Prešoviensis“. Neusiloval o pocty a doktoráty, hoci jeho prednášky a články vykazovali

znaky vysokej erudovanosti. Vždy brojil proti lacnej povrchnej kresťanskej reči a vyzýval k správnej argumentácii, ktorá nie je možná bez poznania. Pravda evanjelia musí v každej dobe byť vynášaná ako pochodeň prostriedkami poznania.

Dielo brata biskupa Midriaka je v súčasnosti možné bilancovať len čiastočne. V plnej šírke to bude reálne až po tom, čo sa niekto podujme spracovať jeho dlhý celoživotný rad časopiseckých článkov, statí a príhovorov. Škoda len, že mu nebol daný čas a zdravie na posledné zamýšľané dielo, v ktorom by sa charakteristicky spojilo to, o čo usiloval celý život – plánoval napísať kázne na jednotlivé články Augsburského vyznania.

Brat biskup bojoval dobrý boj viery. Svojím životom nás pozýva vystupovať na výšiny Ducha, budovať spoločenstvo cirkvi, vydávať jasný postoj veriaceho človeka a neustále sa vzdelávať, aby naša zvesť bola stále aktuálne interpretovaná ľuďom.

Pred nami leží jeho bezduché telo, ale jeho príklad žije v nás odkazujúc na Krista, z ktorého pramení naša budúcnosť a nádej. V tejto nádeji sa dnes so zosnulým lúčime. On ju úžasne deklaroval na dištriktuálnom dni v Martine minulého roku slovami: „*Nemyslím ani na nebo, ani na peklo. Myslím na svojho Pána, v ktorého som uveril, v rukách ktorého som a ktorý pripravil pre tých, čo mu uverili tú najkrajšiu budúcnosť. Kristus vo Vás – to je naša budúcnosť.*“

Kráčajúc v ústrety tejto budúcnosti sa s bratom biskupom Midriakom môžeme rozlúčiť slovom, ktoré on adresoval v rázusovskom štýle Ctiborovi Jánovi

Handzovi, farárovi v Prešove, pri 100. výročí narodenia:

Oblak svedkov hojný máme.
Sú nám mená všetkých známe?
Cirkev má však občas – zriedka –
Zvlášť mocného pravdy svedka,
čo budúcim odkazuje:
Váš zajtrajšok? Len v Kristu je!

Vo svojej mladosti v Neho uveril, On mu dal ten najväčší dar láskyplnej rodiny i príbuzenstva, zborov a cirkvi, Jemu po celý život mohol slúžiť.
Najvyššiemu patrí vďaka za život toho, ktorý dospel na svoj vrchol.

Na brata vždy bude spomínať najbližšia rodina, manželka Helena, deti Rut Bízková a Daniel Midriak s rodinami, rodina Musilová, Bvocová, Lorincová a Horenských.

S bratom biskupom sa taktiež lúčia kňazi ECAV a zbor biskupov ECAV.

V mene predsedníctva VD sa chcem s ním rozlúčiť aj ja, ďakujúc Bohu za všetko, čo skrze zosnulého vykonal vo Východnom dištrikte i celej Evanjelickej a.v. cirkvi. Chcem vysloviť apoštolovu nádej veriac, že aj jemu je pripravený veniec spravodlivosti, ktorý mu dá v onen deň Pán, ten spravodlivý sudca, a to nielen jemu, ale aj nám všetkým, ktorí milujeme Jeho zjavenie.

Amen!

príhovor: Rektor prof. RHDr. René Matlovič, PhD.

Dôstojní bratia biskupi, milá zarmútená rodina, vážené kresťanské zhromaždenie, bratia a sestry!

Akademická komunita Prešovskej univerzity s veľkým zármutkom prijala správu, že 7. februára 2015 nás opustil brat biskup Ján Midriak. Tak ako už brat biskup Sabol spomínal, Prešovskú univerzitu a brata biskupa spájalo mnoho spoločných aktivít. Predovšetkým išlo o pokračovanie slávnej tradície Evanjelického kolégia, ako najstaršej vzdelávacej inštitúcie vyššieho stupňa v Prešove, korene ktorej siahajú až do roku 1666. Prešovská univerzita sa hlási k tomuto odkazu a pán biskup vždy podporoval naše aktivity, ktoré smerovali k dôstojnému rozvíjaniu tejto tradície vzdelávania a výskumu. Išlo predovšetkým o jeho veľmi aktívnu účasť na mnohých konferenciách, kde vystupoval vždy veľmi erudovane a ponúkal interdisciplinárnu perspektívu na mnohé problémy, čiže ten jeho presah bol skutočne impozantný, lebo nešlo len o rýdzo teologické príspevky, ale vedel sa vyjadriť aj k témam z oblasti etiky, filozofie,

pedagogiky a histórie. Práve si spomínam, že veľmi dbal na to, aby sme sa venovali štúdiu a bádaniu v oblasti histórie, pretože mu záležalo na tom, aby pod dojmom týchto znalostí sme neopakovali chyby našich generačných predchodcov. Okrem tohto nášho inštitucionálneho pohľadu by som si naozaj dovolil byť aj osobný pri tejto príležitosti a zároveň aj reflektoval slová brata farára, ktorými uviedol tieto príhovory. Je známe, že pán biskup Midriak sa často aj pri príležitosti rozlúčok s bratmi a sestrami, ktoré nás už opustili, vracal k textu v knihe Jóbovej, uvedenej v kapitole sedem, v prvej časti, šiesteho veršu, a naozaj sme teraz veľmi zarmútení, že sa zastavil článok v ruke najvyššieho tkáča, ktorým postupne formoval a utkával životný príbeh nášho zosnulého brata biskupa. Na druhej strane je to ale aj príležitosť prejaviť vďačnosť Pánu Bohu za to, že každý z nás v určitom časovom intervale bol s týmto osudom spletený, teda dochádza k interferencii nitiek toho tkaniva životných príbehov a ja si tiež na tomto mieste spomínam na

osobnú konfirmáciu a na mnoho veľmi podnetných stretnutí, ktoré sme absolvovali predovšetkým v práci v Kolégiu evanjelickej inteligencie východného Slovenska, pri ktorej som bol svedkom opätovného vdychnutia života dvorane Evanjelického kolégia na významnej konferencii, ktorú sme usporiadali spolu v roku 1996 pri príležitosti 330. výročia ustanovenia Prešovského kolégia alebo pri iných konferenciách, ktoré sa venovali osobnostiam prešovského protestantského života, či pri výstave Filip Melancton Listy pre Európu. To sú nezabudnuteľné chvíle a naozaj na tomto mieste ďakujem Pánu Bohu, že mi bolo dopriate byť pri pánovi biskupovi, ktorý s enormným entuziazmom podporoval našu prácu a svojou autoritou nedovolil, aby sme v nej poľavili. To

sa týka aj spomínaných spisov Acta Collegii Evangelici Prešovensis, ktoré priniesli mnoho podnetných článkov a dva zväzky sú venované pánovi biskupovi – zväzok číslo štyri pod názvom: Ako člnok v ruke tkáča - bol vydaný pri príležitosti jeho 70. narodenín, a zatiaľ ostatný zväzok desiaty - bol vydaný pri príležitosti jeho 80. narodenín.

Milá zarmútená rodina, dovoľte mi, aby som sa pripojil k zástupu bratov a sestier, ktorí vám stiskom rúk vyjadrujú spoluúčasť na vašom zármutku a tiež v mene takmer jedenásttisíc členov akademickkej komunity Prešovskej univerzity vám vyjadril úprimnú sústrasť, ale zároveň vás aj uistil, že spomienka na pána biskupa Jána Midriaka navždy zostane v našich srdciach.

VOĽBA ZBOROVÉHO FARÁRA JÁNA BAKALÁRA

1. marca 2015 sa konal volebný konvent zborového farára Jána Bakalára, v zmysle rozhodnutia zborového kandidačného presbyterstva, ktoré zasadalo 10. januára 2015 pod predsedníctvom ŠZS ECAV – seniorom Jánom Velebírom a seniorálnym dozorcóm Jurajom Gállom. Bratovi farárovi Jánovi Bakalárovi sa skončilo druhé volebné obdobie v prešovskom cirkevnom zbore 15. marca 2015 a v zmysle §8 bod 5 CZ 11/1994 sa začal proces voľby zborového farára. Zborové kandidačné presbyterstvo, ktoré zasadalo (10. januára 2015), sa rozhodlo voliť pozvaním jedného kandidáta a navrhlo terajšieho brata farára, ktorý toto pozvanie prijal. Toto presbyterstvo prijalo aj vokátor, ktorý bol pri voľbe prečítaný. Predsedníctvo ŠZS zvolalo volebný konvent na 2. nedeľu pôstnu, listom zo dňa 30. januára 2015, č. 20/2015. Konvent bol riadne ohlásený a oznam bol aj v zborovom časopise Patmos (1/2015). K

voľbe zborového farára udelilo súhlas predsedníctvo VD ECAV v zmysle §13 CZ č.11/94, listom č. 72/2015. Voľba bola verejná a konventu predsedal seniorálny dozorca JUDr. Juraj Gáll. Na volebnom konvente bolo 351 zapísaných konventuálov oprávnených hlasovať. Za aklamačné hlasovanie bolo 337 oprávnených, proti: 4 (štyria). Hlasovanie za voľbu brata farára Mgr. Jána Bakalára na funkciu zborového farára na ďalšie obdobie bolo nasledovné: **345** (tristoštyridsaťpäť) platných hlasov za, a proti nebol nikto. **Bol teda zvolený za zborového farára Evanjelického a. v. cirkevného zboru v Prešove od 1. marca 2015 do 15. februára 2025.**

Brat námestný a seniorálny dozorca popriali Božej milosti a požehnaní v službe a zborový farár sa poďakoval a v krátkosti sa prihovril.

námestný dozorca Miroslav Čurlík

Príhovor brata farára v druhú nedeľu pôstnu

Ďakujem Vám milé sestry a bratia za prejavenu dôveru a znovuzvolenie. S Božou pomocou, v moci Ducha Svätého by som rád svojou službou ukázal na jediný prameň požehnaní, nádeje a života –na Baránka Božieho Pána Ježiša Krista, ktorý prichádza nielen do biedy nášho sveta, ale aj nášho života a cirkvi. On je Ten, ktorý nás oslovuje a povoláva do radostnej služby evanjelia. V tejto radostnej službe stojíme všetci pokrstení, nech sme postavení do akéhokolvek úradu. Pôst, bratia a sestry je príhodným časom, aby sme, vedení Duchom Svätým, pochopili dejinnosť situácie a aj z podnetu blížiaceho 500. výročia reformácie, začali s reformáciou - obnovou nášho života viery. Aby sme precitli z nášho sebauspokojenia a pochopili, že naše Augsburgské vyznanie nás zaväzuje k vyznávaniu: Jedine Kristus,

jedine Písmo, jedine milosť a jedine viera. Táto cesta vyznávania a obnovy začína na ceste pokánia a vyznania našich hriechov, zlyhania a vlažnosti... Návratom k autorite Písma, ktoré sa musíme naučiť znova čítať, aby sme v modlitbe zápasili za všetkých pracovníkov a cirkevníkov nášho cirkevného zboru, ale i za našu cirkevnú školu. K tomu nás zaväzuje odkaz reformácie a milostivé Božie konanie, ktoré vidím pri pohľade na dejinné zápasy nášho cirkevného zboru, ale i svoj život.

V ďalšom funkčnom období, milý cirkevný zbor, sa chcem spolu s Vami postaviť do služby v zmysle slov apoštola Pavla: „Ale vo všetkom sa predstavujeme ako Boží služobníci...“ (2 Kor 6,4a). Súčasná spoločenská a duchovná situácia cirkvi je novou výzvou k novej misijnej a pastorálnej práci,

radostnej službe evanjelia, ktorá musí byť dosvedčovaná našou zodpovednosťou (v rodine, manželstve, cirkevnom zbere, ale i v spoločnosti), vernosťou a teologickou prácou, aby sme v novom dejinnom priestore boli svedkami ukrižovaného a vzkrieseného Ježiša Krista. Toto svedectvo (v zmysle Skutkov 1, 8) potrebuje náš cirkevný zbor, toto mesto ale i naša spoločnosť. Pán Ježiš hovorí: „Kto zostáva vo mne a ja v ňom, ten prináša veľa ovocia...“ (Ján 15, 5). Modlím sa za milosť pre ďalšie náročné obdobie služby, v ktorom budem zdôrazňovať, že „srdce cirkvi“ bije v zborovom spoločenstve, ktorému má byť nápomocný seniorát, dištrikt i generálna cirkev. Mojou prioritou bude, aby náš prešovský cirkevný zbor bol inšpirujúcim spoločenstvom pre všetky generácie a miestom evanjelickej orientácie a povzbudenia v rozličných životných situáciách. Modlím sa, aby sme boli citliví na vedenie Duchom Svätým, ktorý motivuje, uvádza do pravdy a povzbudzuje k modlitbám, službe, štedrosti, budovaniu, vzájomnej pomoci, vzdelávaniu,

pomenovaniu problémov, vyznaniu hriechov a svedectvu... Nesmieme hovoriť o viere iba v intelektuálnej rovine, ale ako o vyznaní a štýle života v cirkvi „medzi nami“ ale i vo svete „v živote v prospech druhých“. Chcem spolu s vedením cirkevného zboru, zborovým presbyterstvom pripraviť program, ktorý som už v zbere prezentoval v časopise Patmos a ktorý je potrebné aktualizovať z dlhodobého hľadiska a potrieb cirkevného zboru.

Ďakujem Vám sestry a bratia za prejavenu dôveru a v pokore prosím, aby ste sa modlili za nás – zborových farárov, naše rodiny. Uvedomujem si, že svedomitá služba zborového farára a zároveň živé spoločenstvo cirkevného zboru, stretávajúce sa okolo rôznych zborových aktivít oslovuje a vydáva presvedčivé svedectvo, že Ježiš je naším Pánom...

*Ján Bakalár
zborový farár*

Vertikálovka - Stretnutie mladých pracovníkov nášho zboru

Vertikálovka (20. - 22.2. Mních. potok) bola skvelou príležitosťou pre povzbudenie ľudí, ktorý celým srdcom slúžia v našom zbere. To, že vo svojej práci, aj na tom najmenšom kúsku „vinice“, nie sme sami, ale vedie nás Pán Boh svojou mocou, potrebujeme počuť čo najčastejšie. Tou „vertikálou“ je Jeho vzťah s nami. Verím, že podobné akcie budú pokračovať, pretože práce je veľa a príležitostí na povzbudzovanie, zjednocovanie a spoločné modlitby je ešte stále málo. Vďaka všetkým ľuďom, ktorí sa pričínili o fajn program.

Peter Gál - Presbyter, tím detskej besiedky

Som súčasťou tímu, ktorý pracuje so staršou mládežou a to v praxi znamená, že sa nestretávam s mladšími slúžiacimi, ktorí sa starajú o dorast či stredoškolskú mládež. Vertikálovka nám umožnila stretnúť sa a spoločne sa

zdieľať o našich problémoch v službe či v osobnom živote, no predovšetkým sa modliť za náš zbor a za službu, ktorá je v ňom. Modlitebnú reťaz, ktorú sme spoločne urobili trvala každú noc počas celého pobytu. Veríme, že naše modlitby budú vypočuté, a že sme našim spoločným volaním dosiahli v Božích očiach milosť a požehnanie pre našu cirkev, zbor, farárov, služobníkov pracujúcich na Božej vinici.

Zuzana Melicherčíková - Tím staršej mládeže

Na Vertikálovke sa mi páčilo to, že sme mali priestor a čas stíšiť sa pred pánom Bohom, hľadať Jeho tvár, a to najmä ľudia, ktorí pravidelne slúžia v rôznych tímoch. Super bolo, ako sme si na príbehu Nehemiáša pripomenuli, že pracujeme všetci na jednom diele, a povzbudili sa do ďalšej práce, ktorá by prinášala pánu Bohu radosť a chválu.

Vlado Gál - Pripravný tím vertikálovky

Pre mňa osobne to bol radostný čas prežitý s ľuďmi, ktorí slúžia v našom zbere. Výnimočné bolo, že išlo o stretnutie ľudí rôznych vekových kategórií z rôznych oblastí služby. Mohli sme sa navzájom viac spoznať, povzbudiť, hovoriť o veciach ktoré nás tešia, trápia. Pre mňa, matku 3 detí, bolo veľmi vzácne aj to, že to bol čas, v ktorom som nebola rušená nijakými starosťami bežného života a mohla som sa naplno venovať programu, ktorý pre nás pripravili ochotní ľudia z Relevantu, ktorému ďakujeme za túto skvelú akciu.

Ika Il'ková - Stretnutia RoS

Relevant

Čas neuveriteľne letí a prináša so sebou zmeny. Kazateľ píše, že „všetko má svoj čas a každé počínanie pod nehom má svoju chvíľu“ (3:1). Platí to i pre nás a našu neziskovú organizáciu Relevant. Je čas, kedy sa niečo skončilo a čas, kedy sa dejú nové veci.

Vo februári sme ukončili veľký projekt švajčiarsko-slovenskej spolupráce, s čím súvisí dvojročná práca v oblasti Domácej opatrovateľskej služby, DVD sprievodcu, Domova na polceste Hniezdo. Naš príspevok ale nebude len o časoch konca, ale aj o čase začiatkov a pokračovaní, ktoré sa dejú práve teraz a pretavujú sa do reálnych výsledkov. Nasledujúce riadky budú teda o tom, čo sa nám podarilo, v čom pokračujeme a čo začíname.

Relevant n.o., Diakonia – opatrovateľská služba ide ďalej

Vďaka Bohu môžeme naďalej pokračovať v poskytovaní opatrovateľskej služby. Ukončenie projektu však so sebou prinieslo mnoho otázok, na ktoré sme potrebovali nájsť odpoveď. „Bude možné poskytovanie opatrovateľskej služby i naďalej? Budeme mať dostatok ľudí, ktorí budú mať záujem o túto službu práve u nás? Bude chcieť s nami mesto spolupracovať aj v tomto roku?“

Bolo pred nami isté neznámo a otázky boli opodstatnené. Dnes sú odpovede na ne jasné. Opatrovateľskú službu môžeme ďalej poskytovať. Od januára sa ozvalo viac ako 5 ľudí, ktorí sa u nás pýtali na opatrovanie. Rastie aj databáza uchádzačov o zamestnanie - vykonávanie práce opatrovateľky. Mesto nám poskytne finančný príspevok na určitý počet hodín poskytovania opatrovateľskej služby, čo nám finančne pomôže. Sme veľmi vďační aj za finančnú a modlitebnú podporu nášho zboru. Vďaka všetkým týmto okolnostiam je možné opatrovateľskú službu udržať v takom fungovaní, ako to bolo doteraz. Teda pri stave skoro 400 hodín poskytovania opatrovateľskej služby mesačne.

Máme záujem ísť ďalej a túto službu rozvíjať. Našou túžbou je vytvárať kvalitnú, fungujúcu, udržateľnú a Božou rukou vedenú sociálnu službu - opatrovateľskú službu v meste Prešov. Chceme vytvárať viac pracovných miest a pomáhať viacerým seniorom, ktorí sú na tento typ služby odkázaní. Uvedomujeme si však, že sami, bez pomoci to nezvládneme. Je treba ľudí, ktorí chcú pracovať a venovať opatrovateľskej službe svoj čas. Je treba ľudí, ktorí pomoc potrebujú a budú chcieť využiť našu službu. Je treba ľudí, ktorí sú ochotní pomáhať tejto službe finančne. Je treba ľudí, ktorí majú zapálené srdce pre službu a chcú to robiť dobrovoľne. Je treba ľudí, ktorým je opatrovateľská služba blízka srdcu a spomenú si na ňu v modlitbách.

Ďakujeme Bohu za to všetko, čo koná a prosíme Ho o:

- múdrosť pri vedení opatrovateľskej služby
- cit na potreby prijímateľov opatrovateľskej služby
- ochranu pred zlými rozhodnutiami a útokmi toho zlého

- stálych a pravidelných finančných prispievateľov (napr.: z desiatkov – desatiny príjmu oddelenej na Božie veci).

Nechceme zabudnúť ani na slová vďaka všetkým, ktorí opatrovateľskú službu doteraz akýmkoľvek spôsobom podporili a tým sa pričínili o jej fungovanie až doteraz. Ďakujeme.

DVD sprievodca „A čo teraz?“

Už niekoľko rokov sa v Domove na polceste Hniezdo venujeme práci s mladými dospelými ženami, ktoré odchádzajú z detských domovov. Počas 9-tich rokov sme boli svedkami viacerých dôvodov ich zlyhávania v rôznych oblastiach života, ktoré majú určité spoločné črty. Tiež sa v oblasti pracovnej a pracovných zručností, v oblasti zdravia a v oblasti úradných záležitostí stretávame s postupmi, ktoré neustále odovzdávame a učíme nové mladé dospelé. Tieto naše skúsenosti boli pohnútkou k premýšľaniu nad tým, ako by sme toto všetko mohli posunúť aj ďalej pre tých, ktorí nie sú v našom zariadení, ale potrebujú radu a nasmerovanie.

Výsledkom bol DVD sprievodca s názvom „A čo teraz?“ (nie)len pre odchovancov z detských domovov, ktorí sú ešte v DeD a odchod ich čaká alebo pre tých, ktorí už odišli a bojujú svoj „boj“. DVD má dve časti: „A čo teraz, keď sa odchod blíži?“ a „Čo teraz, keď som už odišiel.“ a je veľmi vhodnou pomôckou aj pre sociálnych pracovníkov, ktorí pracujú s mladými dospelými, ale aj pre tých, ktorých táto téma zaujíma. Mal by slúžiť na nasmerovanie správnym smerom v ich už samostatnom živote. Spolupracovali sme s piatimi mladými dospelými z DeD a jedným mladým mužom, ktorý bol bezdomovcom. Títo už majú svoj odchod za sebou a teda im nechýbajú ani osobné skúsenosti. Snažili sme sa spoločne s nimi vyzdvihnúť a upozorniť na chyby a omyly, ktorým sa dá vyhnúť, alebo ich prípadne riešiť, ak sa už stali. Sú veľmi dobrým príkladom v tom, ako sa s problémami „popasovať“.

Obsahuje témy ako: Ty a odchod z detského domova, Ty a chyby, Ty a prvé kroky na úradoch a iné. Nechýbajú ani prílohy, ktoré mladí dospelí po odchode z DeD budú potrebovať. Chceli sme, aby všetky potrebné veci boli sústredené na jednom mieste a k dispozícii.

Od okamihu vzniku sa DVD často využíva, a nielen nami pri poskytovaní špecializovaného poradenstva v spolupráci s detskými domovmi, ale teší nás aj spätná väzba od tých, ktorí ho už videli a hodnotia ho ako dobrý nástroj v práci s mladými dospelými. Povzbudzuje nás to k ďalšej práci a zamýšľaniu sa nad tým, „a čo ďalej“.

DVD sprievodca je výsledkom tímovej práce ľudí z Relevant-u n. o. a rovnako tiež výsledkom mnohých našich modlitieb, aby sa Pán Boh skrz to oslávil a požehnal to.

Ak Vás zaujal jeho obsah, môžete si ho pozrieť na našej stránke:

www.relevant.sk/dvd-sprievodca a vyjadriť svoj názor, ktorý nás môže posunúť smerom k ešte lepšej práci.

Tlačová beseda s prezentáciou DVD sprievodcu

Jednou z našich posledných aktivít projektu švajčiarsko-slovenskej spolupráce bola tlačová beseda s prezentáciou DVD sprievodcu a individuálneho prístupu ako formy našej práce. Dátum 26. február 2015 si ešte dlho budeme pamätať, pretože s ním súviselo mnoho práce a príprav a emócií rôznorodých odtieňov. Bol to pre nás významný krok a túžili sme, aby to bolo naozaj dobré, prínosné a aby to bol pozhnaný čas pre všetkých účastníkov. Beseda sa uskutočnila v klubovni PUZZLE s účasťou pani primátorky Turčanovej, pani prof. Beáty Balogovej z Prešovskej univerzity, zástupcu Návrat o. z. - našej partnerskej organizácie v projekte, nadácie U.S.S., hostí z detských domovov, zo samosprávy, ale aj z médií. Pri príležitosti ukončenia projektu sme chceli odprezentovať výsledky našej práce a to, čo sa nám podarilo za posledné dva roky uskutočniť, či už je to akreditácia špecializovaného poradenstva, spustenie domácej opatrovateľskej služby, výroba DVD sprievodcu „A čo teraz?“ a mnoho iného. Prezentácia bola spojená s diskusiou odbornej verejnosti na tému „Individuálny prístup a princíp partnerstva ako efektívny nástroj pri poskytovaní sociálnych služieb.“ S podnetnými príspevkami vystúpili naša psychologička PhDr. Lenka Bačová a p. prof. PhDr. Beáta Balogová PhD. Následne sme otvorili diskusiu, ktorá bola podnetná a poskytla viacero pohľadov odborníkov z praxe na danú tému.

Tešíme sa, že sme mohli skrze médiá dať do pozornosti o. i. aj DVD sprievodcu, a tak poskytnúť nástroj pre prácu s odchovancami DeD širokej verejnosti.

Lepší život vďaka práci

... je názov projektu, ktorý podporil Accenture Nadačný fond – Nadácia Pontis. Toto je priestor na vytvorenie niečoho nového. Dôvod, ktorý nás motivoval napísať ho, je nedostatok pracovných príležitostí nielen pre mladé dospelé ženy, ktorým sa venujeme v Hniezde a sme s ním (nedostatkom) konfrontovaní každodenne. Prekážkou pri získaní vhodného zamestnania je hlavne nízke vzdelanie, skoro žiadne pracovné zručnosti a niektoré osobnostné dispozície. Mnohé z našich dievčat pri hľadaní práce alebo brigády ani nedostanú šancu ukázať, čo vedia a niektoré zlyhajú veľmi skoro. Vyžadujú si špeciálny prístup a pochopenie ich situácie, a to je v bežnom zamestnaní skôr výnimočné. Bežnou praxou u nás je, že sa dievčatá zamestnávajú v iných mestách na Slovensku alebo v zahraničí, čo pre nás znamená bariéru v riešení vzniknutých komplikácií a problémov rôzneho rázu. Je ťažké byť im k dispozícii a promptne riešiť vzniknutú situáciu. Problémom nie je to, že sa im podarí zamestnať sa, ale často je to nezrelosť, žiadne alebo veľmi malé pracovné skúsenosti, dôverčivosť. Toto sa najlepšie rieši vtedy, keď sú na „dosah“ a vieme byť nápomocní pri ich formovaní. Projekt je riešením tejto problematiky. Cieľom je

prostredníctvom vzdelávania a prípravy na prácu pomôcť nielen mladým dospelým ženám z Hniezda, ale aj iným mladým dospelým lepšie sa pripraviť na svoje prvé zamestnanie a nezlyhávať pre chybné rozhodnutia. Jedným z našich cieľov v projekte je vytvoriť pracovný inkubátor, v ktorom bude vytvorený priestor na rozvoj pracovných zručností. Súčasťou projektu okrem pracovného inkubátora sú aj návštevy detských domovov a útulku vo Veľkom Slavkove, kde spolupracujeme pri príprave mladých dospelých na ich osamostatňovaní formou špecializovaného poradenstva. Sme vďační za všetky modlitby a finančnú pomoc, ktorá je nevyhnutná pre rozvoj našej práce. Podporiť nás môžete napríklad aj 2% dane z príjmu.

Klubovňa PUZZLE

Ďalšou novinkou je doučovanie v klubovni PUZZLE. Klubovňa je bezpečným priestorom pre mladých žiakov z Prešova, ktorí sa po vyučovaní môžu pod dozorom dobrovoľníka spolu hrať, rozprávať, písať si domáce úlohy alebo len tak spolu tráviť čas. Naším zámerom je ukázať mladým ľuďom, že voľný čas sa dá využívať užitočne a zábavne zároveň. Snažíme sa ich odpútať od počítača a vtiahnuť do komunity ďalších rovesníkov, s ktorými môžu vytvoriť nové priateľstvá. Počas roka k nám chodia žiaci po skončení vyučovania v škole. Často sa hrávajú kalčeto alebo spoločenské hry, no niekedy prídu aj s maličkou otázočkou, či to alebo ono z matematiky, slovenčiny, angličtiny náhodou nevieme a vysvetlili by sme im. Vynorila sa nová potreba a my sme na ňu reagovali určením konkrétneho času v pondelky a piatky vždy od 13:30 do 16:00, kedy sa venujeme doučovaniu z predmetov: matematika, anglická konverzácia, ale aj iné. Napísali sme projekt DOUČOVANIE, ktorý bol schválený a žiaci budú doučovaní dobrovoľníkmi, ktorí sú ochotní využívať svoje obdarovania a venovať svoj voľný čas. Vidíme veľký zmysel v tom, keď môžeme mať dosah na mladých ľudí prostredníctvom takejto pomoci z našej strany. Vychádzame z predošlej skúsenosti, keď sme prostredníctvom doučovania nadviazali vzťahy s mladými ľuďmi a neskôr sa stali súčasťou mládeže aj zboru. Prosíme Vás, ak by ste mali záujem doučovať žiakov nejaký z predmetov, pokojne nás kontaktujte a zároveň, ak poznáte žiakov, ktorí by doučovanie potrebovali, povedzte im o nás. Ak ste učiteľkou/učiteľom alebo niekto vo vašom okolí, povedzte mu, aby informoval svojich študentov o tejto ponuke. Veríme, že to môže byť veľkou pomocou rovnako pre žiakov, ale aj ich učiteľov, či rodičov.

Ďakujeme za modlitby i za finančnú pomoc a prosíme, aby ste naďalej stáli za nami, nech Pán Boh žehná našu prácu, aby sme boli užitočnými nástrojmi v Jeho rukách.

Tim Relevant n.o.

Pozoruhodný prípad

Ako dospieť k viere ako dieťa? Čo znamená byť vo viere ako dieťa a kedy sme dospeli vo viere? Tieto a ďalšie otázky sme si kládli počas víkendovky staršej mládeže v Hermanovciach nad Topľou. Spoločný čas, skupinky, výlet, hry, rozmyšľanie nad Slovom, chvály, modlitby, obetavosť, služba iným, kladenie otázok, hľadanie odpovedí, objavovanie skrytého v nás... boli to radostné spoločné chvíle.

„Ak sa neobrátite a nebudete ako deti, nikdy nevojdete do kráľovstva nebeského“, povedal pán Ježiš svojim učeníkom, keď sa Ho pýtali, kto je najväčší v nebeskom kráľovstve a zároveň dodal: „Kto sa teda pokorí ako toto dieťa, je najväčší v kráľovstve nebeskom.“ (Mt 18, 1 - 4) V čom teda máme byť ako deti? V čom sa im máme v našej viere podobat? Rozmyšľali sme nad tým v prvý večer pod vedením vedúceho staršej mládeže Janyho Čerenského. Bezhraničná dôvera, pokora, závislosť, poslušnosť Pánu Bohu, nášmu nebeskému Otcovi pôsobí to, že nás môže viesť tým dobrým chodníkom aj cez púšť, vysoké a strmé úbočia či hlboké údolia. Podobne ako rodičia chcú dať svojim deťom len to najlepšie, čo im pomôže stať sa zrelým dospelým človekom, aj Pán Boh nás chce viesť a vychovávať tak, aby sme dospeli a stali sa zrelými kresťanmi.

K otázkam o duchovnej dospelosti hľadala s nami v sobotu večer odpovede sestra farárka Lenka Janotková. Čo to teda znamená byť dospelým vo viere? Posun, zmena, vývoj, charakteristické pre fyzické dospievanie môže byť obrazom aj pre náš duchovný rast. Tieto zmeny v nás pôsobí Duch Svätý, vďaka Nemu rastieme, meníme sa na Boží obraz, ale iba vtedy, ak náš vzťah s Ním neostal stáť na mŕtvom

bode, ak sme nezastali na úrovni 2 – 3 ročného duchovného dieťaťa. Možno sme milší, kľudnejší, možno sme prestali nadávať, ale stačí to? Nepotrebujeme sa už ďalej meniť? Čo s tým tmavým, chorým, zraneným, ustráchaným v nás? Nechceme mať v sebe viac svetla, nechceme aby sa to zranené uzdravilo, aby sa strach vytratil...? Biblia v Žd 6, 1 vyzýva: „...povznesme sa k dospelosti, nekladme znova základy.“ Dospelý v Novej zmluve nie je obraz kresťana, ktorý sa už nepreviňuje voči Bohu, ktorý všetko zvláda, všetkému rozumie. Myslí sa tu na zrelého kresťana, ktorý sa ešte do konca života má čomu učiť, no dozrel vernosťou a poslušnosťou voči Pánu Bohu vo svojom živote. Ako sme na tom my? Čo sa stane, ak na nás Pán Boh zatlačí? Ako reagujeme v ťažkostiach? Búrime sa, plačeme, chceme si ísť po svojom ako deti, ktoré nerozumejú a odmietajú prevziať zodpovednosť? Nevychádza z nás často nepokoj, reptanie, prílišná ustarostenosť a strach, nečakáme, kým to za nás niekto iný vyrieši? Skúšky v živote kresťana nie sú ničím nezvyčajným, sú súčasťou života, duchovných bojov, často len vďaka nim rastieme a dozrievame. Ako na ne reagujeme? Ideme predovšetkým hneď za Radcom, za naším nebeským Otcom? Čelíme problémom alebo utekáme na opustený ostrov svojho vnútra? Strážime si srdce, aby ho nenaplnila nevera, ktorú spôsobuje často náš strach, zneistenie, sklamanie? Sme vytrvalí?

„Volal si v súžení a vytrhol som ťa, zo skrýše hromu som ti odpovedal.“ Ž 81, 8

Andrea Jakubčinová

Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov

20. – 23. januára 2015 sa konal v našom cirkevnom zbore týždeň modlitieb za jednotu kresťanov, ktorého témou boli slová z evanjelia Jána 4, 11: „Ježiš jej povedal: Daj sa mi napiť!“ Stretnutia sa začali v katedrále sv. Jána Krstiteľa, Gréckokatolíckej cirkvi, kde sme boli oslovení modlitbami za rodinu. Zvestou Božieho slova poslúžil Ján Bakalár, farár ECAV v Prešove. V stredu sme boli v modlitebni Cirkvi Bratskej, kde Božie slovo zvestoval Daniel Galajda, dekan Gréckokatolíckej cirkvi. Vo štvrtok sme sa stretli v chráme svätej Trojice ECAV a zvestou poslúžil Martin Jurčo, kazateľ CB. Záver v piatok 23. januára bol oslovením pre nás všetkých. Za prítomnosti biskupov: Slavomíra Sabola, biskupa VD ECAV a vladyku Gréckokatolíckej cirkvi Milana

Lacha, biskupa F. Bobera katolíckej cirkvi z Košíc. Oslovujúce bolo požehnanie všetkých biskupov novozvolenej primátorke a mestu Prešov.

Z modlitieb, ktoré zazneli počas stretnutí: Trojjediný Bože, daj, aby sme sa stali svedkami tvojej lásky,

nasledujúc Ježišov príklad. Daj, aby sme sa stali nástrojmi spravodlivosti, pokoja a solidarity. Nech nás tvoj Svätý Duch pohýna ku konkrétnym skutkom, ktoré sú zdrojom porozumenia a života. Nech sa múry rozdelenia premenia na mosty.

O to Ťa prosíme v mene Ježiša Krista, nášho Pána a v jednote s Duchom Svätým. Amen.

Redakcia

EVANJELICKÉ ŠKOLSTVO SA POSÚVA SMEROM DOPREDU

V dňoch 20. - 21. marca 2015 sa v Mládežníckom centre ICHTHYS Veľký Slavkov konala pedagogická konferencia.

„Evanjelická identita“ – tak znel názov 4. školskej konferencie ECAV, na ktorej sa mohli zúčastniť učitelia Evanjelickej spojenej školy v Prešove spolu s ďalšími 60 pedagógmi či katechétami vyučujúcimi nielen na evanjelických školách po celom Slovensku. Konferenciu otvoril a jej cieľ predstavil predseda školského výboru ECAV Marián Damankoš. „Čo vlastne je evanjelická identita a ako ju chceme budovať na evanjelických školách“ boli dve otázky, na ktoré sme hľadali odpovede.

Úvodnou pobožnosťou poslúžil biskup východného dištriktu Slavomír Sabol na text Matúšovho evanjelia 5, 41 „a ak ťa niekto núti na míľu, choď s ním dve“. Práve princíp druhej míle – urobiť niečo navyše pre niekoho druhého - robí naše školy evanjelickými a vytvára tak z nich „dokonalé“ majstrovské dielo. Brat biskup povzbudil učiteľov k tomu, aby boli ochotní prejsť druhú míľu so svojimi žiakmi, pretože práve to je cesta, ako u nich rozvíjať evanjelickú identitu. Robiť nielen veci nevyhnutné, ktoré od nás očakáva štát či vedenie školy, ale byť vnímavý ku svojim žiakom, na ich potreby a problémy.

Odborné prednášky viedli dekan EBF UK Ľubomír Batka a prof. Milan Portik z PF PU.

Doc. Batka sa zamýšľal nad zmyslom identity, ktorá má podľa jeho slov aj terapeutické účinky. Zamýšľali sme sa nad tromi piliermi rozvoja identity, a to ako identity ako continuity – človek má zotrvať v zhode so sebou samým, tým kým a je, následne rozvojom evanjelickej identity – ako vernosti ku predchádzajúcej láske na základe Lutherovho učenia – sloboda svedomia, znalosť Písma a rozvoj vzdelanosti a škôl. Na záver padla otázka, aký osov má rozvíjanie evanjelickej identity u žiakov. Odpoveď je jednoznačná – vedie ku spásu, k tomu, aby mladí ľudia „neodpadli od viery a nepridržali sa bludných duchov a náuk démonov“ (1 Tim 4,1).

Prof. Milan Portik nás informoval o konkrétnych

metódach a tipoch rozvíjania identity žiakov vo vyučovacom procese, ktorý je stretnutím rôznych osobností učiteľa a žiaka. Predniesol zaujímavé výroky ako „Máme všetko, ale to je všetko, čo máme“ alebo „Mať alebo byť“. Je potrebné viesť žiakov k pýtaniu sa otázok „kto som?“, „kam patríť?“, „čo chcem“, „kam smerujem“ ako spôsob hľadania vlastnej identity. Učiteľ by mal vždy veriť, že každý žiak môže dosiahnuť maximum a mal by mu pomôcť dosiahnuť ho.

Piatkové popoludnie bolo venované práci v 3 skupinách – učitelia materských, základných a stredných škôl. Bol to priestor na to, aby si učitelia vymenili vzájomné triky a príklady o tom, ako rozvíjajú evanjelickú identitu na svojich školách a v akej forme je to súčasťou ich Školského vzdelávacieho programu. Zároveň to bol čas na vzájomné rozhovory a výmenu skúseností s učiteľmi toho istého predmetu na inej škole, niekedy dokonca na druhej strane Republiky.

Tešíme sa z toho, že naša cirkev investuje do vzdelávania a škôl, aj keď to nie je podľa slov brata biskupa prosperujúci podnik, ktorý prináša zisky. No napriek tomu je naším cieľom posúvať evanjelický edukačný systém smerom dopredu, dôkazom čoho sú nielen nové vydané učebnice náboženstva, ale aj organizácia konferencií tohto typu.

Naša cirkev je poučená úspešným školstvom z minulosti, veď práve z našej cirkvi vyšli mnohí veľikáni, je to akási „liaheň úspešných osobností“. Za týmto úspechom stojí možno práve prepojenie „školy a kostola“ v minulosti.

Celá konferencia bola motivujúca, povzbudzujúca, inšpirujúca a štartujúca do ďalšej práce. Pán Boh zveril nám, učiteľom, mladých ľudí, aby sme ich formovali a viedli tým správnym smerom. Každý chybný pohyb môže mať nepriaznivé dôsledky na ich identitu a sebavedomie. Musíme byť preto krehkými hrnčiarimi. Našťastie máme nad sebou Učiteľa všetkých učiteľov, ktorí nás vedie pri našej práci.

Zuzana Martausová
učiteľka

EVANJELICKÉ KOLEGIÁLNE GYMNÁZIUM PREŠOV

Záujemcovia o štúdium na škole, na ktorej sa kráča aj 2. míľa (vid' článok vyššie), si môžu podať prihlášky do 4- či 8- ročnej formy štúdia na gymnáziu do 24.4.2015.

Aliančný modlitebný týždeň

Aliančný modlitebný týždeň sa konal 4.1.2015 – 11.1.2015, podľa rozpisu ako bol uverejnený v časopise Patmos. Témou stretnutí bol citát z proroka Izaiáša 61, 11: „Hospodin dá vyrásť spravodlivosti.“ Modlili sme sa, aby aj v našom meste a národe sa presadzovala spravodlivosť. Uvedomovali sme si, že ako kresťania zabúdame niest zodpovednosť aj za veci verejné a modliť sa, aby Pán Boh aj v našej spoločnosti chránil tých, čo bojujú proti korupcii a odkrývajú démonizmus moci a peňazí. Uvedomovali sme si, že korupcia prekročila už všetky „normálne medze“ a cirkev musí kričať prorockým hlasom pravdy. Nesmieme si ako kresťania hájiť svoje privilégiá a aj na modlitbách zápasit' o verejné dobro. Pochopme, že premena spoločnosti sa nedeje v parlamente, ale v našich rodinách, každodenných vzťahoch, v ktorých zvestujeme víťazstvá nášho Pána Ježiša Krista. Samotné biblické texty, ktoré sa čítali a vykladali, boli zamerané na rôzne aspekty

spravodlivosti. Pomáhali nám pochopiť, že Boh je spravodlivý. Modlili sme sa za našu justíciu. Predstavme si, ako by vyzerala naša krajina bez korupcie, klamstiev, podvodov, keby tí, ktorí sú pokrstení skutočne žili život viery a vnútorne srdcom patrili Kristu a konali čestne, spravodlivo hľadajúc dobro pre biednych tejto zeme. Bolest'ou je skutočnosť, že žijeme v spoločnosti, ktorá je nedôverčivá a cynická už voči svojim inštitúciám, čo vedie mnohých k pasivite, strate nádeje, ale i radosti. Toľko smutných ľudí vidíte len na Slovensku. Ako kresťania vieme, že našou radosťou a budúcnosťou je vzkriesený Pán Ježiš, a preto sa tejto tendencii zmýšľania – strate nádeje máme postaviť svedectvom viery. Oslovujúci bol záver stretnutia v cirkvi Bratskej, kde poslúžila mládež nášho cirkevného zboru a hudobná skupina.

*Ján Bakalár
zb. farár*

70. výročie smrti D. Bonhoeffera

Pre lepšie pochopenie odkazu D. Bonhoeffera môžeme jeho život rozdeliť na tri obdobia, ktoré sú charakteristické pre jeho postoje a teológiu. Prvé obdobie – akademické, potom je to obdobie vyznávateľskej cirkvi a nakoniec obdobie tzv. nenáboženského kresťanstva, späté s jeho politickou činnosťou.

Dietrich Bonhoeffer sa narodil so svojou dvojčičkou, sestrou Sabinou, 14.2.1906 v Breslaw – Wrocław, dnešné Poľsko. Jeho otec Karl Bonhoeffer bol psychiater a neurochirurg, matka Paula rod. von Hase

bola učiteľkou. Pre zapojenie sa do príprav atentátu na Hitlera **20.7.1944** je sprísnené jeho väzenie a v roku 1945 je prevezený do koncentračného tábora v Buchenwalde a potom do Flossenburgu. **8.4.1945** odsúdia Bonhoeffera a mesiac pred oslobodením tábora americkou armádou bol popravený **9.4.1945** na zvláštny rozkaz Himmlera spolu s admirálom Canarisom, Hansom von Dahnanyim, generálom Osterem. Jeho posledné slová pred popravou, ktoré vraj vyslovil pred anglickým kapitánom Payne Bestom zneli: „**To je koniec, pre mňa však začiatok života.**“

Do pozornosti odporúčame aj knihu: Uprostred zla, ktorú napísali Janet a Geoff Bengé a vyšla v nakladateľstve ViViT.

redakcia

Domáci tlačový fond

Od 1.1.2015 do 28.2.2015 na DTF prispeli:

Mária Sisková 10 €, Ingrid Fačková 10 €, Mária Cinová 10 €, Juraj Mihaľov 10 €, František Harčár 10 €, Zuzana Cimermanová 10 €, Emília Šišková 5 €, Anna Partilová 5 €, Anna Olejárová 10 €, Marta Kollárová 20 €, Mária Pavličková 20 €, Eva Barnová 10 €, Mileta Straková 10 €, Jozef Wagner 20 €, Ondrej Pavlík 5 €, Anna Rubisová 10 €, Ľudmila Olejárová 20 €, Štefan Matis 5 €, Mária Kačmárová 10 €, Emília Sabolová 5 €, Ján Bakalár 20 €, Anna Cinová 10 €, Jozef Mižišin 20 €, Helena Lehetová 10 €, Ondrej Bulna 10 €, Radoslav Dvoriak 20 €, Milan Majerník 10 €, Emília Nemcová 5 €, Jozef Benko 10 €, Emília Garajová 10 €, Magda Beleščáková 10 €, Anna Kačmárová 30 €, Ondrej Vajda 30 €, Ján Kobyl'an 20 €, Peter Kaščák 10 €, Alžbeta Madzinová 10 €, František Ander 10 €, František Macej 10 €, Júlia Kožlejová 10 €, Emília Kaňáková 10 €, Mária Draganovská 10 €, Paulína Gallová 15 €, Dana Oravcová 10 €, Štefan Molitoris 10 €, Gabriela Lipovská 5 €, Bohuznámy brat 10 €, Dušan Mižišin 10 €

Srdečne ďakujeme

Spolu 560,00 €

Jubilanti nášho cirkevného zboru v II. štvrtroku 2015

Milé sestry a bratia jubilanti,

dovoľte, aby sme Vám v mene nášho prešovského evanjelického a. v. cirkevného zboru zaželeli k Vašmu životnému jubileu, ktorého sa z Božej milosti dožijete v druhom štvrtroku 2015, najmä hojné Božie požehnanie, pevné zdravie a veľa radosných chvíľ strávených v kruhu najbližších a v spoločenstve nášho cirkevného zboru.

Nech sú pre Vás povzbudením a posilou slová Písma:

„...ale kto zotrvá až do konca, ten bude spasený.“

Matúš 24, 13

50 rokov života:

Marta Demčáková, Božena Fabianová, Mária Hadbavná, Miroslav Hrivňák, Oľga Kuropčáková, Ľubica Marcinková, Marta Matijová, Jana Pavlendová, Emília Sabolová, Slávka Zábojníková, Imrich Štoffa

60 rokov života:

Anna Doležalová, Štefan Fröhlich, František Hajdučín, Marta Janečková, Oľga Janotková, Miloš Kollár, Pavol Kuropčák, Darina Kušnírová, Anna Lipovská, Ján Priščák, Jana Škodová, Dušan Štofan

65 rokov života:

Oľga Adamčíková, Anna Bahurinská, Dušan Benko, František Botko, Zlatica Bulnová, Július Chrapčiak, Jaroslav Dudáš, Kvetoslava Ferjová, Helena Gaľová, Ľudmila Jusková, Vladimír Kačmár, Jolana Kendická, Paulína Kundrátová, Vladimír Lipovský, Emília Mihoková, Ladislav Olejár, Lýdia Sabolová, Marta Čurgaliová

70 rokov života:

Oľga Babiaková, Mária Hadbavná, Anna Horenská, Mária Ondusková, Dorota Priščáková, Božena Zlatová

75 rokov života:

Gabriela Bernasovská, Emil Beňko, Božena Kriváňová, Ema Olejárová, Jozef Šurjak

80 rokov života:

Margita Bendíková, Mária Bosá, František Chovan, Gabriela Gevícká, Anna Hurná, František Kuropčák, Zoltán Neubeller, Alžbeta Vagaská

85 rokov života:

Alžbeta Pálová, Mária Richtariková, Anna Rozmanová, Irena Zacharovská

90 a viac rokov života:

Emília Bilicová, Andrej Guľas, Ján Jagerský, Juraj Kancír, Alžbeta Olejárová

50 výročie sobáša:

Tomáš Krupa a Mária Krupová, Pavol Partilla a Zuzana Partillová

55 výročie sobáša:

Rudolf Adamec a Matilda Adamcová, Jozef Burdiak a Anna Burdiaková, František Kuropčák a Margita Kuropčáková

55 výročie sobáša:

Štefan Chovan a Alžbeta Chovanová, Andrej Dudáš a Mária Dudášová, František Priščák a Anna Priščáková

SOBÁŠENÍ (február 2015 - marec 2015)

Róbert Košičan a Anna Vašková	7. februára
Miroslav Koval' a Lýdia Anská	7. februára
Imrich Bartošík a Mgr. Zuzana Kováčová	14. februára
Stanislav Mazák a Simona Miklošová	21. februára

POKRSTENÍ (február 2015 - marec 2015)

Ester Korečková	31. januára
Boris Chovan	22. februára
Zuzana Tomčíková	8. marca
Natália Palková	14. marca
Olívia Partillová	22. marca
Nina Grittová	28. marca
Tim Möller	29. marca
Vilam Ferjo	29. marca

ZOSNULÍ (február 2015 - marec 2015)

Mária Papcunová, 91 r	2. februára
Ján Midriak, 85 r	7. februára
Elena Štávorská, 81 r	18. februára
Ján Pavličko, 88 r	22. februára
Ondrej Bulna, 87 r	28. februára
Božena Meššová, 91 r	11. marca
Anna Gállová, 87 r	14. marca
Helena Matejková, 87 r	22. marca
Emil Maťko, 91 r	24. marca